

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«МУСАБАЙ-ЗАВОД АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«25» декабрь 2023 ел

№ 6/1

**«Муниципаль берәмлек Советының 2019 елның 24 сентябрэндәге 48/1
номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Тукай
муниципаль районы «Мусабай-Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге
уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында»
(икенче укылыш)**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2021 елның 11 июнэндәге 170-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлэндәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Мусабай-Завод авыл жирлеге уставының 20, 95-97 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Мусабай-Завод авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. 2019 елның 24 сентябрэндәге 48/1 номерлы Совет карары белән расланган «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы « Мусабай-Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләрне кертергә:

1.1 11 мaddәнең 7 пункты 2 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Өгәр жирле референдум жирлек Советы тарафыннан билгеләнгән срокларда билгеләнмәгән очракта, референдум гражданнар, сайлау берләшмәләре, жирлек башлыгы, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы Сайлау комиссиясе яки Тукай муниципаль районы прокуроры мөрәҗәгатә нигезендә суд тарафыннан билгеләнә. Суд билгеләгән жирле референдумны жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) оештыра, ө аны үткөрүне тәэмин итү Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органы яки суд тарафыннан жирле референдум үткөрүне тәэмин итү йөкләнгән башка орган тарафыннан башкарыла.»;

1.2 12 мaddәнең 4 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Муниципаль сайлауларны эзерләү һәм үткөрү жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссияләренә (алга таба – сайлау комиссиясе) аларның компетенциясе чикләрендә йөкләнә.»;

1.3. 13 мaddәнең 5, 8, 12 пунктларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. Инициатив теркем жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссиясенә (алга таба – сайлау комиссиясе) инициатив теркемне теркәү турында үтенечнамә белән мерәжәгать итә. Инициатив теркемнең үтенечнамәсендә жирлек Советы депутатының, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасының, жирлек башлыгының конкрет хокукка каршы карарына яки гамәлләренә (гамәл кылмавына) күрсәтмә булырга тиеш, ул аны чакыртып алу өчен нигез булып тора, гражданның фамилиясе, исеме, әтисенең исеме, туган кене һәм урыны, паспортының яки аны алыштыручы документның сериясе, номеры һәм датасы, аны биргән органның исеме яки коды, шулай ук инициатив теркемнең һәр әгъзасының һәм аның исемненән жирлек территориясендә эш итәргә вәкаләтле затларның яшәү урыны адресы күрсәтелгәргә тиеш. Инициатив теркем үтенечнамәсе күрсәтелгән теркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзаланырга тиеш. Үтенечнамәгә суд карары теркәлгәргә тиеш, ул күрсәтелгән хокукка каршы карарны яки депутатның гамәлләрен (гамәл кылмавын) раслый.

8. Сайлау комиссиясе инициатив теркемнең үтенечнамәсен караганда, жирлек Советы депутатын, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасын, жирлек башлыгын чакыртып алу буенча жирлек Советы тарафыннан тавыш бирүне билгеләгәндә, тиешле депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирлек башлыгы аны чакыртып алу өчен нигез буларак тәкъдим ителә торган шартлар турында аңлатмалар бирергә, кирәкле документларны тапшырырга хокуклы. Әлеге депутатка, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасына, жирлек Башлыгына алдан, сайлау комиссиясе, жирлек Советы утырышлары уздыру көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча, аларны үткәрү вакыты һәм урыны турында язмача хәбәр ителергә тиеш.

12. Сайлау комиссиясе чакыртып алу буенча тавыш бирүгә рәсми йомгак ясаганнан соң, биш көн эчендә инициатив теркемгә, жирлек Советына һәм жирлек Советының тиешле депутатына, жирле үзидарәнең сайланулы орган әгъзасына, жирлек Башлыгына аны чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтижәләре турында язмача хәбәр итә.

1.3 31 маддәнең 10, 11 пунктларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10. Коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә жирлек Советы депутаты, жирлек Башлыгы, жирле үзидарәнең башка сайланулы вазыйфаи заты тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мелкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләренең дереслеген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министры) карары нигезендә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

11. Әлеге маддәнең 10 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләгән затларның һәм башка затларның чыгымнары аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрәдәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Затларның аерым категорияләренә Россия Федерациясе территориясе чикләреннән тышта урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм тотуны, саф акча средстволарын һәм кыйммәтле әйберләргә саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында» 79-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләргә, тьюларны үтәмәү, вазыйфаларны башкармау фактлары ачыклаганда, Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министры) жирлек Советы депутаты, сайланулы жирле үзидарә органы әгъзасы, жирлек Башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яки күрсәтелгән затларга карата башка җаваплылык чарасын куллану турында гариза белән тиешле карар кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яки судка мерәжәгать итә.»;

1.4 31 маддәнең 14 пункты үз көчен югалткан:

1.5 33 мaddәнeң 1 пунктын түбeндөгe редакциядe бeян итeргe:

«1. Яңа чакырылыш жирлек Советы беренче утырышка депутатларның билгеленгән саныннан ечтән ике елеше сайланган көннән соң ун көннән дe соңга калмыйча жыела. Сайлаулардан соң беренче утырыш – жирлек Башлыгы, e ул булмаган очракта, жирле үзидарe органнарына сайлауларны, жирле референдумны eзерлeүнe һәм үткәрүнe оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) тарафыннан чакырыла.»;

1.6 34 мaddәнeң 1 өлеше 13 пунктын яна редакциядe бeян итeргe:

«13) жирле үзидарe органнарына сайлауларны, жирле референдумны eзерлeүнe һәм үткәрүнe оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) eғзаларын билгелeү»;

1.7 39 мaddәнeң 3 пунктын түбeндөгe редакциядe бeян итeргe:

«3. Жирлек Советы вeкaлeтлeрe вакытыннан алда туктатылган очракта, жирле үзидарe органнарына сайлауларны, жирле референдумны eзерлeүнe һәм үткәрүнe оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) жирлек Советы вeкaлeтлeрeн вакытыннан алда туктату турында карар үз көчeнe кергeннән соң 14 кeннән дe соңга калмыйча, ул жирлек Советы вeкaлeтлeрeн вакытыннан алда туктатканнан соң алты айдан да соңга калмыйча үткeрeлe.»;

1.8 41 мaddәнeң 7 пунктын түбeндөгe редакциядe бeян итeргe:

«7. Татарстан Республикасы Башлыгы (Рeисe) (Татарстан Республикасы Прeмьер-министры) жирлек Советы депутаты вeкaлeтлeрeн вакытыннан алда туктату турында гариза белән мерeжeгaть иткән очракта, вeкaлeтлeрeнe вакытыннан алда туктату eчeн нигeз барлыкка килү кeнe булып жирлек Советына eлeгe гаризаның керү кeнe тора.

1.9 43 мaddәнeң 1 пункты 2 абзацын түбeндөгe редакциядe бeян итeргe:

«Жирлек Башлыгын сайлау жирлек Советы депутатлары тeкъдим иткән кандидатлар арасыннан, шул исeптән жирлек, ижтимагый берлeшмeлeр, Татарстан Республикасы Башлыгы (Рeисe) тeкъдимнeрe нигeзeндe башкарыла.»;

1.10 47 мaddәнeң 3 пункты 2 абзацын, 4 пунктын түбeндөгe редакциядe бeян итeргe:

«Аңа карата Татарстан Республикасы Башлыгы (Рeисe) (Татарстан Республикасы Прeмьер-министры) тарафыннан аны вазыйфадан азат итү турында хокукый акт чыгарылган жирлек Башлыгы eлeгe хокукый актка рeсми басылып чыккан кeннән соң 10 кeн eчeндe суд тeртибeндe шикаять бирeргe хокуклы. Суд шикаятьнe карарга һәм, аны тапшырган кeннән соң 10 кeннән дe соңга калмыйча, карар кабул итeргe тиeш.

4. Татарстан Республикасы Башлыгының (Рeисeнeң) (Татарстан Республикасы Прeмьер-министрының) аны вазыйфадан азат итү турында хокукый акты яки жирлек Советының жирлек Башлыгын отставкага жибeрү турында карары нигeзeндe вeкaлeтлeрe туктатылган жирлек Башлыгы eлeгe хокукый актка яки карарга шикаять биргән очракта, жирлек Советы суд карары законлы көчeнe кергeнчe, жирлек Башлыгын сайлау турында карар кабул итeргe хокуклы түгeл.»;

1.11 54 мaddәнe түбeндөгe редакциядe бeян итeргe:

«1. Жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) муниципаль сайлаулар, жирле референдум, жирле үзидарә Советы депутатын, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасын, жирлек Башлыгын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, жирлек чикләрен үзгөртү, жирлекне үзгөртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыра.

2. Сайлау комиссиясе жирлекнең жирле үзидарә органнары структурасына керми торган муниципаль орган булып тора.

3. Сайлау комиссиясе «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» 2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы Федераль законда, Татарстан Республикасы Сайлау кодексында билгеләнгән тәртиптә жирлек Советы тарафыннан тәзелә.

4. Сайлау комиссиясенең вәкаләтләр срогы биш ел тәшкил итә.

5. Сайлау комиссиясе хәлиткеч тавыш бирү хокукы белән 6 кешедән тәзелә.

6. Сайлау комиссиясе эшчәнлеген финанс белән тәмин итү жирлек бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

7. Сайлау комиссиясе вәкаләтләре, аның эшчәнлеге тәртибе һәм гарантияләре федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, әлеге устав белән җайга салына. Жирлек Советы мөрәҗәгатә нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары буенча сайлау комиссиясе вәкаләтләре территориаль сайлау комиссиясенә йекләнергә мөмкин.»;

1.12 56 мaddәнәң 1 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы – әлеге устав, жирле үзидарә органы, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба - сайлау комиссиясе) яки муниципаль вазыйфаны биләүче зат вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча билгеләнгән вазыйфалар даирәсе нигезендә барлыкка килә торган жирле үзидарә органындагы, сайлау комиссиясе аппаратындагы вазыйфа.

1.13 57 мaddәнәң 1, 3 пунктларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар булып депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты, муниципаль брәмлекнең даими нигездә эшләүче һәм юридик зат булып торучы, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясенең (алга таба - сайлау комиссиясе) хәлиткеч тавыш хокукына ия, комиссиядә даими (штат) нигездә эшләүче әгъзасы тора.

3. Жирле үзидарә органнары, сайлау комиссиясе эшчәнлеген техник тәмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булмый.»;

1.14 58 мaddәнәң 1 өлеше 5 пунктын, 3 өлеше 4 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү;

4) жирле үзидарә органында, сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;»;

1.15 59 маддәнең 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирле үзидарә органы, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) юкка чыгарылу яки жирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләре штаты кыскару сәбәпле муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, муниципаль хезмәткәргә, оешма бетерелүгә яисә оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуга бәйлә рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.»;

1.16 65 маддәнең 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) әгъзаларына өлегә органнар эшендә катнашкан вакытка законнар, жирлек Советы карарлары нигезендә акчалата компенсация түләне.

1.17 72 маддәнең 1 пункты 1, 2 өлешләре, 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) затның ул бер ягы булган мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яки) жайга салу буенча чаралар күрмәве, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш;
2) затның үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәве, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, яки белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган мәгълүмат бирүе;
2. Муниципаль вазыйфаны биләүче затка аның кул астындагы затның мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынуы барлыкка килүе турында билгеле булганда, мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм (яки) жайга салу буенча чаралар күрмәгән очракта, шулай ук ышаныч югалту сәбәпле, ул эштән (вазыйфадан) азат ителергә тиеш, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш.»;

1.18 88 маддәнең 7 өлеше 3 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«- Татарстан Республикасы Башлыгының (Рәисенең) Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юллагасы;»

2. Өлегә карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (tukay.tatarstan.ru/) урнаштырырга.

3. Өлегә карар үтәләшен контрольдә тотуны законлылык, милли мәсьәләләр һәм халык куркынычсызлыгы буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Муниципаль берәмлек Башлыгы,
Совет рәисе

З.З. Хусаинова